IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 187)**

z dnia 14 grudnia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 187)

14 grudnia 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, oraz **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego, zrealizowała następujący porządek obrad:

I. informacja o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2022) 582, 589, 593, 631, 632, 644, 645, 646, 782 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej), JOIN(2022) 48, 49, COM(2022) 574, 580, 581, 583, 585, 592, 594, 635, 638, 639, 641, 642, 647, 664, 700, 710, 781, 783, 900 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),

II. rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu do broni palnej, jej istotnych komponentów oraz amunicji, ï wdrażające art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej) (wersja przekształcona) (COM(2022) 480 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

III. rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98 (COM(2022) 459 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

IV. projekt planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2023 roku.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Uściński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Heger, Agata Domańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Justyna Łacny** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Przechodzimy do pkt I: informacja o dokumentach UE, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Szanowni państwo, po rozmowie bardziej kuluarowej z nie-

którymi z państwa, teraz mamy okazję przedyskutować to publicznie, bo pojawiły się wątpliwości co do listy A, czyli dokumentów, o których z zasady nie dyskutujemy szerzej. Chodzi o dwa dokumenty: COM(2022) 598 oraz COM(2022) 599. Tutaj założyliśmy, że nie będziemy do nich zgłaszać uwag, ale w związku z tym, że takie uwagi do mnie dotarły ze strony państwa, to proponuję przenieść te dokumenty do listy B, gdzie bardziej przeanalizujemy to, co w nich jest zawarte. Dokumenty dotyczą polityki energetycznej, przedsiębiorstw, które były przeznaczone do tego, żeby zajmować się likwidacją elektrowni jądrowych. W związku z tym jest to temat, który, jak niektórzy z państwa zauważyli, być może wymagałby jednak pogłębionej analizy. Oczywiście na każdą taką inicjatywę ja patrzę przychylnie, więc jeżeli nie mają państwo nic przeciwko, jeżeli są głosy, żeby coś bardziej przedyskutować, to nie widzę w tym nic zdrożnego i proponuję przenieść je do listy B. Dobrze. Nie słyszę sprzeciwu.

Teraz więc, szanowni państwo, pozostałe dokumenty, co do których prezydium nie wnosi o zgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: **w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2022) 582, 589, 593, 631, 632, 644, 645, 646, 782, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. JOIN(2022) 48, 49, COM(2022) 574, 580, 581, 583, 585, 592, 594, 635, 638, 639, 641, 642, 647, 664, 700, 710, 781, 783, 900.** Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo zgłaszacie uwagi? Uwag nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych wyżej dokumentów**. Zamykam pkt I.

Przechodzę do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu do broni palnej jej istotnych komponentów oraz amunicji, ï wdrażające art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej) (wersja przekształcona) (COM(2022) 480 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Uściński. Proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, celem ogólnym wniosku Komisji jest harmonizacja krajowych przepisów dotyczących zezwoleń na przewóz i wywóz oraz tranzyt broni palnej i istotnych komponentów oraz amunicji w transakcjach między podmiotami na rynku cywilnym. Z jednej strony ma to stworzyć warunki do zmniejszenia obciążeń administracyjnych spoczywających na podmiotach gospodarczych realizujących takie transakcje. Chodzi tu o ujednolicenie procedur w państwach członkowskich i informatyzację procesów. Z drugiej zaś ma ułatwić śledzenie historii przepływu wyżej wymienionych wyrobów między państwami. W efekcie zwiększy się skuteczność działań uprawnionych organów państwowych na rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią palną oraz amunicją. Chciałbym podkreślić, że wniosek Komisji jest spójny między innymi w priorytetami strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa czy też unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej. Ponadto stanowi kontynuację realizacji planu działania UE w sprawie nielegalnego handlu bronią palną na lata 2020–2025.

Rząd RP opowiada się za przyjęciem projektu rozporządzenia, ponieważ zakłada on, jak już wspomniałem, lepszą harmonizację przepisów dotyczących zezwoleń na przewóz i wywóz oraz tranzyt cywilnej broni palnej i jej istotnych komponentów oraz amunicji. Obowiązujące rozporządzenie PE i Rady 258/2012 okazało się niewystarczająco skuteczne. Nie przyczyniło się do zmniejszenia obciążeń administracyjnych, a przede wszystkim nie doprowadziło w oczekiwanym stopniu do ograniczenia nielegalnego handlu bronią i amunicją. Jak wynika z raportu Europolu z 2021 r. na temat zagrożenia

terytorium Wspólnoty zorganizowaną przestępczością, nielegalna broń palna pochodzi nie tylko z terytorium Unii, ale także z zapasów broni spoza Wspólnoty. Zatem wniosek Komisji jest ważną i konieczną inicjatywą. Stanowić będzie dobry punkt wyjścia do dalszych zasadniczych i merytorycznych uzgodnień dotyczących regulacji w zakresie zezwoleń na przewóz i wywóz oraz tranzyt broni palnej i jej istotnych komponentów oraz amunicji na rynku cywilnym.

Co do zasady należy zgodzić się z wieloma propozycjami zawartymi w projekcie rozporządzenia. Przewiduje się w nim między innymi włączenie przepisów w zakresie importu broni i amunicji na rynek cywilny. Obowiązujące rozporządzenie nr 258/2012 reguluje tylko kwestię wywozu. Nadmienię tutaj, że w Polsce zezwolenia na wywóz w tym zakresie wydaje Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Kolejne propozycje, które popieramy, to umożliwienie skutecznego śledzenia pełnej historii przywożonej i wywożonej broni palnej. Uproszczenie istniejących procedur głównie przez ich elektronizację, a także utworzenie grupy koordynacyjnej do spraw przywozu i wywozu broni palnej, która badać będzie wszystkie kwestie dotyczące stosowania projektowanego rozporządzenia.

Trzeba jednak zauważyć, że niektóre z proponowanych przez Komisję przepisów budzą wątpliwości. W związku z tym wymagają dalszych uzgodnień w celu wypracowania rozwiązań możliwych do przyjęcia przez Polskę. Konieczne jest wprowadzenie odpowiednich korekt co do zakresu oraz treści regulacji, także na bazie doświadczeń płynących z wykonania przepisów rozporządzenia nr 258/2012. Tak więc, o ile zgadzamy się z zasadniczym celem projektowanej regulacji, zgłaszamy jednak zastrzeżenia, które dotyczą między innymi brzmienia niektórych definicji lub braku definicji. Z zakresu obowiązującego rozporządzenia wyłączona jest broń palna, jej istotne komponenty oraz amunicja, jeśli zostały one specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, a także broń automatyczna. Niestety w projekcie te wyłączenia zostały pominięte.

Kolejne wątpliwości wynikają z dopuszczenia możliwości importu broni palnej pozbawionej cech użytkowych oraz broni alarmowej i sygnałowej. W naszej ocenie przewidziano także zbyt krótki okres przejściowy na wdrożenie.

Chciałbym podkreślić, że wszystkie zastrzeżenia i postulaty zawarte w projekcie stanowiska rządu do wniosku Komisji będą zgłaszane w toku procedury ustawodawczej i negocjacji na forach unijnych. Pozwólcie państwo, że odniosę się także do oceny skutków prawnych. Projektowane przepisy zapewnią pełne dostosowanie zakresu rozporządzenia do zakresu dyrektywy w sprawie broni palnej. Jednocześnie poprzez planowaną transformację cyfrową będą skutkowały poprawą bezpieczeństwa, uproszczeniem procedur i lepszą bazą danych na poziomie krajowym i unijnym o przepływie broni i amunicji na rynku cywilnym. Przepisy te będą także kolidowały z istniejącymi rozwiązaniami w polskim prawie. Konieczna jednak będzie analiza tego czy regulacje polskie w zakresie wywozu, importu i tranzytu cywilnej broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji będą wystarczająco kompatybilne z nowymi przepisami prawa UE. Należy się liczyć z potrzebą ich dostosowania.

Chciałbym jeszcze poruszyć kwestie finansowe. Koszt wdrożenia wniosku Komisji szacuje się łącznie na 4 307 mln euro w latach 2024–2027. Będzie to sfinansowane w ramach składki do budżetu ogólnego UE przez wszystkie państwa członkowskie. Zgodnie z ich procentowym udziałem w sumie zasobów własnych UE, zatem średnio rocznie około 4,3% polskiej składki, czyli około 185 tys. euro zostanie przeznaczone na implementację propozycji Komisji Europejskiej.

Podsumowując, można powiedzieć, że wejście w życie projektowanego rozporządzenia oddziaływać będzie pozytywnie na szeroko rozumiane bezpieczeństwo ludzi, mienia i środowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Truskolaski. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pan minister już bardzo szeroko opisał to rozporządzenie PE i Rady w sprawie środków dotyczących przewozu, wywozu i tranzytu do broni palnej jej istotnych komponentów oraz amunicji i wdrażające art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniające Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Wniosek ten ma na celu ujednolicenie krajowych przepisów dotyczących zezwoleń na przywóz i wywóz oraz tranzyt broni palnej i jej części i komponentów oraz amunicji w transakcjach między podmiotami cywilnymi, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych oraz ułatwić śledzenie historii broni palnej i zwalczać nielegalny handel bronią palną i jej częściami, i istotnymi komponentami oraz amunicją.

Rozporządzenie to ma oczywiście za zadanie przeciwdziałanie nielegalnemu handlowi bronią palną i jej istotnymi komponentami oraz amunicją, które mogą być wykorzystywane w działaniach przestępczych, w tym terrorystycznych. Uważam, że jest to ważna i konieczna inicjatywa, która stanowić będzie dobry punkt wyjścia do dalszych zasadniczych i merytorycznych uzgodnień dotyczących regulacji w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi sprawozdawcy. Otwieram dyskusję. Widzę, że jest zgłoszenie. Bardzo proszę, pani poseł Beata Mateusiak-Pielucha.

Poseł Beata Mateusiak-Pielucha (PiS):

Szanowna Komisjo, panie ministrze, mam takie pytanie, ponieważ to rozporządzenie rozumiem, że ono zaostrza przepisy dotyczące obrotu, tranzytu itd. Pytanie jest konkretne, czy obostrzenie tranzytu nie spowoduje komplikacji w dostarczaniu broni tranzytem na Ukrainę?

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za pytanie. Więcej zgłoszeń nie widzę. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiT Piotr Uściński:

Nie, nie skomplikuje w zupełności.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dobrze. Czy jeszcze ktoś chciałby się wypowiedzieć? Nie widzę. Wobec powyższego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 480 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98 (COM(2022) 459 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany w tym punkcie także przez pana ministra Piotra Uścińskiego, sekretarza stanu w MRiT. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w MRiT Piotr Uściński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, projekt stanowiska rządu w sprawie wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku, w skrócie SMEI, i uchylającego rozporządzenie Rady nr 2679/98 został dzisiaj przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich.

Deklarowanym przez Komisję Europejską celem propozycji dotyczącej SMEI jest zapewnienie szybkich i praktycznych rozwiązań problemów związanych ze swobodnym przepływem towarów, usług i osób, które mogą pojawić się na jednolitym rynku w czasie kryzysu. SMEI ma uzupełniać inne unijne instrumenty dotyczące zarządzania kryzy-

sowego, takie jak na przykład unijny mechanizm ochrony ludności, Europejski Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia. W projekcie rozporządzenia określone są w zależności od poziomu ryzyka trzy tryby zarządzania kryzysowego, tj. tryb planowania awaryjnego, tryb podwyższonej czujności oraz sytuacji nadzwyczajnej. Dla każdego z tych trybów przewidziany jest odrębny zestaw narzędzi.

Popieramy ogólny cel propozycji Komisji Europejskiej oraz te rozwiązania, które w sytuacji nadzwyczajnej zapewnią lepszą koordynację i wymianę informacji, a także uproszczą i przyspieszą dostępność produktów istotnych w czasie kryzysu. W tym kontekście zwracamy uwagę na przykład na założenia dotyczące przyspieszenia oceny zgodności i wprowadzenia do obrotu towarów. Propozycja Komisji wychodzi jednak naszym zdaniem daleko poza ogólny cel i wprowadza wiele rozwiązań, z powodu których projekt budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą pomocniczości. Rozwiązania te będą wymagały wyjaśnień i zmian w toku negocjacji. Dotyczy to między innymi kwestii gromadzenia rezerw strategicznych przez państwa członkowskie. W ramach prac przygotowawczych dotyczących SMEI wnioskowaliśmy, aby obszar ten był ewentualnie przedmiotem zaleceń kierowanych do państw członkowskich, a nie interwencji legislacyjnej. Przepisy rozporządzenia SMEI ingerują natomiast w krajowe rozwiązania dotyczące rezerw strategicznych. Rząd ma także zastrzeżenia do środków, które mogą stanowić daleko idące obciążenia dla przedsiębiorców. Dotyczy to między innymi priorytetowych zamówień towarów czy obowiązku przekazywania Komisji informacji, które mogą dotyczyć tajemnic biznesowych podmiotów gospodarczych. Podobne wątpliwości wyrażają europejskie organizacje przedsiębiorców, takie jak BusinessEurope. Rozporządzenie daje również zbyt daleko idące prerogatywy Komisji Europejskiej w zarządzaniu procesami gospodarczymi po uruchomieniu trybów o charakterze kryzysowym.

W trakcie prac będziemy więc dążyć do zapewnienia większej roli dla państw członkowskich i do przyjęcia tylko takich rozwiązań, które będą niezbędne na czas kryzysu na rynku wewnętrznym. Będziemy popierać te rozwiązania, które uporządkują koordynację i zarządzanie jednolitym rynkiem w czasie kryzysu, z poszanowaniem obowiązującego prawa, w szczególności traktatów, zasad handlu międzynarodowego oraz zasady proporcjonalności i pomocniczości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Grzegorz Gaża. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Dziękuję bardzo za stanowisko rządu do tego dokumentu. Zgadzam się z tym stanowiskiem, nadzwyczaj mocno musimy mówić o genezie samego dokumentu. 1 i 2 października 2022 r. stwierdzono, że UE powinna wyciągnąć wnioski z pandemii Covid i sposobu na wspólny rynek. I tak się stało, że w 2022 r. w planach pracy Komisji Europejskiej znalazł się ten dokument. Ten dokument wymaga uszczegółowienia, dopasowania niektórych pojęć, jak kryzys, obszary o znaczeniu strategicznym, towary i usługi o znaczeniu strategicznym oraz towary i usługi mające znaczenie dla sytuacji kryzysowej.

Kwota na tę chwilę w okresie 2024–2027 w budżecie jest przewidziana na 3 mln euro. Jest to nieduża kwota, a zarazem dajemy UE bardzo duże możliwości wpływu na nasze rezerwy, na nasze strategiczne surowce, a zarazem wgląd w przedsiębiorstwa strategiczne. Dlatego jestem za przyjęciem stanowiska rządu w tej sprawie, które niestety nie przyjmuje tego dokumentu bezkrytycznie.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję. Koniec, tak? Dziękuję panu posłowi sprawozdawcy za przedstawione informacje, za przedstawione sprawozdanie. Otwieram dyskusję w tym momencie. Czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w tym punkcie? Nie ma zgłoszeń. Jest, pan poseł Grzyb, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, o tyle mamy trudność ustosunkowania się do dokumentu stanowiska rządu do tego wniosku, że wpłynął on dopiero o godzi-

nie 12.00. Stąd też trudno jest w dziesięciu minutach przeczytać to stanowisko, które tu zawiera ponad dwadzieścia kilka stron uzasadnienia.

Natomiast niewątpliwie jest to ciekawe, jakie uwagi rządu są tam umieszczone. Część została przedstawiona przez pana ministra, natomiast ogólnie rzecz biorąc ja bym nie był tak sceptyczny wobec tej propozycji. Zauważyliśmy bowiem, że okres epidemii spowodował, że dotychczasowa polityka handlowa, przemysłowa i inne polityki UE muszą ulec daleko idącej weryfikacji. W szczególności wynika to z doświadczenia zerwania łańcucha dostaw. To jest po pierwsze. Po drugie, z wyprowadzeniem dużej ilości produkcji z obszaru UE do Azji Południowo-Wschodniej, wyprowadzenie również w związku z tym wieleset tysięcy miejsc pracy poza obszar UE. Również – to się też z tym wiąże – było to wyprowadzenie technologii, które należały do technologii istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa. W zamian za to zafundowaliśmy sobie daleko idące braki nawet w takich podstawowych produktach jak chociażby produkty służące ochronie osobistej, co oczywiście nie jest technologicznie skomplikowane i na terenie państw członkowskich UE powinniśmy to robić. Mieliśmy ten przykład ćwiczony również w Polsce, chociażby z maseczkami czy kombinezonami ochrony osobistej. Ale z drugiej strony wydaje mi się, że to, co również polski rząd zauważył, że na przykład wiele substancji czynnych, które są produkowane przez przemysł chemiczny, to są substancje czynne produkowane głównie w Azji. Również pod potrzeby przemysłu farmaceutycznego. To są Chiny i to są Indie. Później ewentualnie ta formulacja farmaceutyków jest robiona tylko tam albo w oparciu o ich substancje czynne. Wymaga to więc daleko idącej refleksji, bo przecież to buduje z jednej strony ogólne bezpieczeństwo, a z drugiej strony zdrowotne.

Kolejna sprawa to jest kwestia czipów. Przecież wiemy, jak na rynku polskim w sektorze automotive w wielu miejscach musiał zostać zatrzymany proces końcowego kompletowania pojazdów, bo czegoś zabrakło? Poszczególnych detali. Częstokroć te poszczególne detale były związane z faktem, że były produkowane niekoniecznie w Chinach, ale na przykład w Korei i transport opóźnił się o tydzień. Rozładunek tego transportu na przykład na redzie gdzieś w Chorwacji przesuwał o dwa, trzy tygodnie dostawę tego komponentu do finalnej produkcji na polskim rynku w sektorze automotive. To więc pokazuje, że to może być również doświadczenie, że niektóre z tych elementów służących produkcji kooperacyjnej mogłyby wrócić na obszar UE, w szczególności takie, które nie budzą żadnych wątpliwości, że sektor małych i średnich przedsiębiorstw mógłby być doskonałym dostawcą. To jest też wiadomość z sektora automotive. To nie jest coś, co ja wymyśliłem, tylko tak to jest oceniane również przez polski sektor automotive.

Sprawa czipów i refleksja mówiąca o tym, że ta część produkcji powinna wrócić na rynek europejski, wydaje mi się bardzo ważna. Bez półprzewodników bowiem nie jesteśmy w stanie solidnie funkcjonować we współczesnej gospodarce. Podobnie również rozwój sektora samochodów elektrycznych. Wiele komponentów powstawało na obszarze Azji Południowo-Wschodniej, tam zostało to wyprowadzone, i okazuje się, że to jest rynek, który w tej chwili stanowi istotną konkurencję dla przedsiębiorstw europejskich. Chociażby taka sytuacja, jak ostatnio informacja mówiąca o tym, że tak zwane pojazdy użytkowe elektryczne firmy Mercedes mają być produkowane na terenie Polski. To jest dobra informacja. To jest informacja, która mieści się w logice przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym, nawet jeżeli oczywiście proces negocjacji związany z procesem inwestycyjnym w Polsce wybiegał pewnie dużo dalej niż tylko ostatnie zdarzenia wynikające z Covidu.

Z tego punktu widzenia uważam, że to jest bardzo ważny dokument i nawet jeżeli są do niego zastrzeżenia rządowe, to powinniśmy chyba trochę więcej uwagi temu poświęcić, bo to jest rzeczywiście w interesie nie UE jako całości, ale poszczególnych gospodarek państw członkowskich, bo one dotyczą ewidentnie wszystkich perturbacji na jednolitym rynku, które tylko w części zostały z mojej strony wymienione. Ale tutaj też z pewną satysfakcją chcę powiedzieć, że w roku 2010 był przygotowany taki raport przez ówczesnego komisarza ds. przemysłu Tajaniego, obecnego ministra spraw zagranicznych Włoch, który zauważył, że produkcja przemysłowa UE wtedy była nieco poniżej 20% PKB, stwierdzając jednocześnie, że aby stabilna była gospodarka w UE jako całości, w poszczególnych państwach członkowskich, to nie można się opierać na usługach,

bo usługi nie zapewniają stabilności. Sytuacja kryzysowa ewidentnie wskazuje na to, że wtedy pierwszą ofiarą sytuacji kryzysowej pozostają usługi, a produkcja przemysłowa gwarantuje stabilność zarówno funkcjonowania gospodarki, jak i również stabilność PKB. Musi to wynosić co najmniej 20%. To był raport z 2010 r., czyli po dwunastu latach wracamy do konkluzji tego raportu.

Drugi raport, który wtedy pozostawił na mnie ogromne wrażenie, to jest kwestia dostępu do pierwiastków ziem rzadkich. Otóż, na te 14 pierwiastków ziem rzadkich wtedy w tym raporcie stwierdzono, że ponad prawie 80% tych pierwiastków ziem rzadkich, które są decydujące o nowoczesnym przemyśle, w szczególności w technologiach IT, to ponad 80% znajduje się albo na terytorium, albo należy do firm, albo też na terytoriach politycznie zależnych od jednego głównego operatora na tym rynku, czyli od Chin. To był rok bodajże 2016. Uświadomienie sobie tych niekorzystnych zmian, łącznie z tym, że również całość złomu ze sprzętu IT była wyprowadzona z terenu jednolitego rynku do Chin, bo tam była dekompletowana i wracała w postaci surowców. W moim przekonaniu więc wszystko to, podobnie jak kwestia ewentualnego Nord Streamu, było w jakimś sensie uświadomione, tylko że niestety nie było za tym działań. Myślę, że w obecnej chwili to jest duża rola dla instytucji europejskich, również dla parlamentów narodowych i rządów, aby tę sytuację w ramach oceny zmienić. Czy wszystkie zaproponowane tu instrumenty są adekwatne? Myślę, że to jest kwestia dyskusji. Ale generalnie pozytywnie oceniam fakt, że w ogóle się tym zajmujemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Czy pan minister się odniesie do tej wypowiedzi?

Sekretarz stanu w MRiT Piotr Uściński:

Szanowni państwo, to podsumowanie, które pan wygłosił, pozytywne, my też pozytywnie podchodzimy do tego, że się tym zajmujemy. Natomiast zwracamy uwagę na istotne problemy i zasada pomocniczości jednak musi być tą zasadą, której nie chcemy naruszać, i będziemy na to zwracali uwagę. To państwu proponujemy. Do całości wypowiedzi pana posła nie będę się odnosił, bo ona bardzo wykraczała poza ramy dzisiejszego tematu. Wchodziła w inne legislacje, w inne dokumenty i inne wnioski Komisji Europejskiej, które chociażby, jeśli chodzi o czipy, to parę tygodni czy miesięcy temu byłem tu u państwa, rozmawialiśmy o tym przy innym wniosku Komisji Europejskiej. Inne sprawy będą poruszone w najbliższej przyszłości, więc rozumiem, że w tym punkcie nie będziemy rozmawiali o całokształcie i skupiamy się na tym jednym. Jeżeli byłyby jakieś pytania, to proszę. Z wypowiedzi pana posła nie wyłapałem pytań dotyczących tego dokumentu.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Jeszcze pan poseł Grzyb, później pan poseł sprawozdawca, pan Gaża. Proszę.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

Jedna moja uwaga, panie ministrze, była taka, że dokument wpłynął o godzinie 12.00, jeżeli chodzi o stanowisko rządu, więc nie mieliśmy szansy na to, żeby w pełni się do tego ustosunkować, poza pańską relacją tutaj. To jest jedyna moja uwaga do tego dokumentu, dlatego trochę szerzej się do tej sprawy odniosłem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję. Panie pośle sprawozdawco, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Zwróciłem uwagę na doprecyzowanie niektórych definicji, między innymi dotyczących towarów i usług strategicznych czy towarów i usług o znaczeniu strategicznym, dlatego że te rzeczy są niedoprecyzowane, niezgodne w naszym prawie z prawem europejskim, czyli bezkrytyczne przyjęcie tego dokumentu byłoby moim zdaniem niezbyt świadomym działaniem. A dalsza dyskusja …, tu się zgadzam z panem posłem Grzybem, że tu jest najważniejsza dyskusja, dlatego musimy poprzeć stanowisko rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Więcej zgłoszeń nie widzę, wobec powyższego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 459 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu wraz z zastrzeżeniami.** Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przystąpimy teraz do pkt IV, czyli rozpatrzenia projekt planu pracy naszej Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca nowego 2023 roku. Projekt planu pracy państwo posłowie otrzymali. Znajduje się on na iPadzie i na poczcie e-mailowej. Sekretariat Komisji przekazał także wszystkim nam propozycje do planu pracy zgłoszone przez posłów Dariusza Rosatiego i Krzysztofa Gadowskiego. Mam informację od pana przewodniczącego, że pan Krzysztof Gadowski rozmawiał i uzgodnił z panem przewodniczącym Kacprem Płażyńskim punkt, który chce wprowadzić do plany pracy. Został on omówiony. Nie ma pana posła Gadowskiego, ponieważ w tym samym momencie bierze udział w obradach na sali plenarnej, a pan poseł Dariusz Rosati z racji tego, że jest chory, tych ustaleń nie poczynił, więc moja propozycja, uzgodniona z prezydium, z przewodniczącym, jest taka, żebyśmy przyjęli ten projekt, który macie państwo od prezydium wraz z propozycją tego jednego punktu dotyczącego sprawiedliwej transformacji od posła Gadowskiego, a propozycjami pana posła Rosatiego zajęlibyśmy się na kolejnej Komisji. Czy w tej dyskusji ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł Grzyb.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

W pełni popieram wniosek pana posła Gadowskiego. Uważam, że to jest niezmiernie istotne. Natomiast chciałbym prosić o rozważenie jeszcze jednej rzeczy. Jednym z istotnych elementów, którymi Komisja powinna się zająć, jest plan legislacyjny Komisji Europejskiej na rok 2023. Ten plan został ogłoszony już w poprzednim kwartale, jeżeli dobrze pamiętam, ale rzadko się zajmujemy tym planem, a to będzie determinowało naszą aktywność również w roku 2023. W moim przekonaniu przynajmniej pół godziny refleksji na ten temat, co zawiera ten plan legislacyjny, byłoby bardzo pożądane z punktu widzenia również systematyki naszej pracy.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za ten głos w dyskusji, niemniej chciałem podkreślić, że jak najbardziej plan legislacyjny przychodzi do nas jako dokument COM i my się nim zajmujemy merytorycznie w ramach naszych zaplanowanych wcześniej planów pracy, więc nie musimy go wprowadzać do planu pracy. On i tak będzie omawiany jako COM. Jak najbardziej popieram, żeby to było objęte planem pracy, ale w sposób formalny to do nas trafi.

Czy jeszcze ktoś chciałby się wypowiedzieć w dyskusji co do planu pracy? Czyli ten szeroki plus propozycja pana posła Gadowskiego, a propozycjami pana posła Rosatiego zajmiemy się, jak wróci do zdrowia. Nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja uchwaliła plan pracy na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r.** Pozostałymi propozycjami będziemy się zajmować w czasie przyszłym.

Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Stwierdzam tym samym, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Na tym zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję wszystkim państwu za udział w obradach.